בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַה"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן ק"מ ו פָּרָשַׁת בְּשַׁלַּח – שַׁבָּת שִׁירָה תשפ"ד

'וָואךְ נאכְט'

מַהוּ הַלִּמּוּד שֶׁל 'מַסְמְרִים שֶׁעַל הַגַּג'?...

* * *

מִנְהָג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, שֶׁבַּלַּיְלָה קֹדֶם הַמִּילָה [שֶׁקּוֹרִין 'וָואךְ נאכְט'], בְּעֵת שֶׁמִּתְאַסְּפִים יַחְדָּיו אֵצֶל הַתִּינוֹק וְקוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע וְכוּ', מְבָרְכִין בִּלְשׁוֹן אִידִישׁ: "**וויפִיל נֶעגְל אוֹפִּין דַּאךְ, אֲזוֹיפִיל מַלְאָכִים אוֹף דֶער וָואךְ**"; פֵּרוּשׁ: 'כַּמָּה מַסְמְרִים עַל הַגַּג - כָּכָה מַלְאָכִים לִשְׁמִירָה'; דְּהַיְנוּ, כְּמִסְפַּר הַמַּסְמְרִים שֶׁיֵּשׁ בְּגַג הַבַּיִת, כֵּן יִהְיוּ מַלְאָכִים שׁוֹמְרִים עַל הַתִּינוֹק.

וּבְאַחַת מֵהַפְּעָמִים שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת עִם מו"ר שְׁלִיט"א בְּמַעֲמַד זֶה, אַחַר שֶׁבֵּרֵךְ אֶת הַבְּרָכָה הַפְּלִאִית הַזֹּאת וְעָנִינוּ 'אָמֵן', פָּתַח וְאָמַר שֶׁאָכֵן פֶּלֶא הוּא, מַדּוּעַ נוֹקְטִין דַּוְקָא אֶת 'הַמַּסְמְרִים שֶׁיֵּשׁ בְּגַג הַבַּיִת', מַה נִּכְנַס עִנְיַן הַגַּג שֶׁל הַבַּיִת?

עָנָה וְאָמַר מו"ר שְׁלִיט"א בְּהֶסְבֵּר הָעִנְיָן בְּטוּב טַעַם וָדַעַת, דְּהִנֵּה לְעִנְיַן גַּג הַבַּיִת מָצִינוּ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה אֶת מִצְוַת (דְּבָרִים כב, ח) "**וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ**", וְהוּא עִנְיַן שֶׁל 'צְמָצוּם', שֶׁעַל זֶה הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד, לְבַל יְהֵא הָאָדָם מִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדַּי וְכוּ', שֶׁעַל כָּךְ הִזְהִרָנוּ בְּקַבָּלַת הַתּוֹרָה (שְׁמוֹת יט, כא) "**פֶּן יֶהֱרְסוּ אֶל ה'**" וְגוֹ', כִּי מֻכְרָחִים אֶת מִדַּת הַצְמָצוּם וְהַגְּבוּל, שֶׁלֹּא יְהֵא בְּרִבּוּי אוֹר, כִּי "רִבּוּי הַשֶּׁמֶן גּוֹרֵם כִּבּוּי הַנֵּר"...

וְהִנֵּה, לְמִדַּת הַצְמָצוּם יֵשׁ שְׁנֵי צְדָדִים, מִצַּד אֶחָד כְּלַפֵּי מַעְלָה, שֶׁלֹּא יַהֲרֹס אֶת הַגְּבוּל וְיִכָּשֵׁל בְּרִבּוּי אוֹר חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא יַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּפִי כֹּחוֹ וּמַדְרֵגָתוֹ, וּמִצַּד שֵׁנִי כְּלַפֵּי מַטָּה, שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּאֵיזֶה יֵאוּשׁ עָמוֹק, וְיַחֲשֹׁב כְּאִלּוּ אֵינוֹ שָׁוֶה כְּלוּם וְהַכֹּל אָבוּד, חַס וְשָׁלוֹם, רַק יֵדַע "**אֲנִי כֵּן יָכוֹל!**"... כִּי רַבּוֹת פְּעָמִים אָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ מֵחֲמַת שֶׁנִּרְאֵית לוֹ עֲבוֹדַת ה' כְּדָבָר בִּלְתִּי נִתָּן לְיִשּׁוּם, וְהוּא נִשְׁבָּר מִזֶּה, וּמִתְרַשֵּׁל לְגַמְרֵי מִן הַכֹּל... וְלָכֵן גַּם לְזֶה אָדָם מֻכְרָח אֶת מִדַּת הַצְמָצוּם - שֶׁיְּצַמְצֵם אֶת עַצְמוֹ בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְיָבִין אֲשֶׁר "**לֹא בַשָּׁמַיִם הִיא**" (דְּבָרִים ל, יב), וּבְרַדַאי בְּיָדוֹ לַעֲבֹד אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (חַיֵּי מוֹהַר"ן, סִימָן תקנח): "**שֶׁהָעֲבוֹדָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבַּגְּדוֹלוֹת בַּעֲבוֹדַת ה' קַלָּה בְּיוֹתֵר לַעֲשׂוֹת מֵעֵסֶק קְנֵיָן שֶׁמַּטְרִיחִין עַצְמָן בִּשְׁבִיל פַּרְנָסָה וְעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה**"; עַיֵּן שָׁם.

וְזֶהוּ הַלִּמּוּד שֶׁל 'גַּג הַבַּיִת', שֶׁהוּא הַגּוֹרֵם שֶׁיִּהְיֶה גְּבוּל וְצִמְצוּם לַבַּיִת, וְזֶה רוֹמֵז לְאָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת מִדַּת הַצְמָצוּם, מֵאִידָךְ - אָדָם שֶׁהוּא לְלֹא מִדַּת צִמְצוּם, הוּא כְּמוֹ בַּיִת פָּתוּחַ, וְאֵין לוֹ גַּג לְרֹאשׁוֹ, וְזֶה לֹא מַחֲזִיק הַרְבֵּה זְמַן, וְגוֹרֵם תַּקָּלוֹת רַבּוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן...

וּבְאוֹתוֹ הַגַּג יֶשְׁנָהּ הַמִּצְוָה שֶׁל "וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ", שֶׁמּוֹרָה בְּיוֹתֵר עַל מִדַּת הַצִּמְצוּם הַנַּ"ל, כִּי עוֹשֶׂה גְּבוּל וְצִמְצוּם לַגַּג - שֶׁלֹּא יִפְּלוּ מִמֶּנּוּ, כֵּן הוּא מַמָּשׁ לְעִנְיַן מִדַּת הַצִּמְצוּם, שֶׁאִם אָדָם לֹא מְצַמְצֵם אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא עוֹשֶׂה 'מַעֲקֶה' לְאוֹתוֹ גַּג הַשּׁוֹמֵר עַל הַבַּיִת - עָלוּל לִפֹּל חַס וְשָׁלוֹם לְגַמְרֵי.

הִמְשִׁיךְ מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א בְּשִׂיחַ קָדְשׁוֹ וְאָמַר, שֶׁזֶּהוּ דְּאִיתָא בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת לא:) שֶׁ'בַּיִת' הוּא עִנְיָן שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם, כִּי הַגְּמָרָא שָׁם אוֹמֶרֶת עַל אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תּוֹרָה וְאֵין בּוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם, שֶׁזֶּה דּוֹמֶה לְמָקוֹם שֶׁעָשׂוּ בּוֹ שַׁעַר יָפֶה וּמְפֹאָר, אַךְ אֵין בְּפָנִים שׁוּם בַּיִת... וּמַדּוּעַ עָשִׂיתָ כָּזֶה שַׁעַר יָפֶה לְלֹא שׁוּם דָּבָר בְּתוֹכוֹ?... אוֹתוֹ דָּבָר לְעִנְיַן אָדָם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תּוֹרָה, שֶׁלָּזֶה רוֹמֵז הַשַּׁעַר הַמְפֹאָר, אַךְ אֵין בּוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם - שֶׁזֶּה הַבַּיִת; נִמְצָא, שֶׁ'בַּיִת' הוּא סֵמֶל לְיִרְאַת שָׁמַיִם שֶׁל הָאָדָם.

וְזֶהוּ כָּל הַלִּמּוּד הָאָמוּר, כִּי הֲרֵי אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הָעִקָּרִיִּים שֶׁל בַּיִת - זֶה הַגַּג שֶׁל הַבַּיִת, כִּי אִם אֵין גַּג לַבַּיִת - זֶה כְּמוֹ שֶׁאָדָם נִמְצָא בְּאֶמְצַע הָרְחוֹב... הַגֶּשֶׁם חוֹדֵר, שׁוֹרֵר חֹם הַשֶּׁמֶשׁ, וְאֵין שׁוּם כִּסּוּי וּמִכְסֶה מִפְּנֵי לְכְלוּכִים שׁוֹנִים וְעוֹפוֹת הַמִּתְעוֹפְפִים בַּשָּׁמַיִם; כִּי הַגַּג הוּא אֶחָד מֵהַדְּבָרִים הַנִּחוּצִים לְהַבַּיִת.

נִמְצָא אֲפוֹא, שֶׁהָעִנְיָן שֶׁל 'גַּג' - שֶׁמּוֹרָה עַל מִדַּת הַצִּמְצוּם כַּנַּ"ל - הוּא רֶמֶז לְעִנְיַן שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם, וְהַטַּעַם הוּא, כִּי זֶה מַרְאֶה שֶׁאָדָם זוֹכֶה בֶּאֱמֶת לְיִרְאַת שָׁמַיִם אֲמִתִּית - כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת מִדַּת הַצִּמְצוּם, וְיֵשׁ לוֹ הַשֵּׂכֶל הַנָּכוֹן אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל מַצָּב וּבְכָל זְמַן, וּמָתַי לְצַמְצֵם עַצְמוֹ לֹא לְהִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדַּי וְכוּ', וּמָתַי לְצַמְצֵם עַצְמוֹ לֹא לִפֹּל יוֹתֵר מִדַּי וְכוּ'; וְזֶה הַיְסוֹד לְ'בַּיִת' - הֵן בְּרוּחָנִיּוּת, שֶׁמּוֹרָה עַל יִרְאַת שָׁמַיִם, וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת - לְעִנְיַן 'שְׁלוֹם־בַּיִת', שֶׁאָכֵן צְרִיכִים לְהַכְנִיס יִרְאַת שָׁמַיִם בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אֱמוּנָה, תְּפִלָּה וְשִׂמְחָה, אֲבָל יַחַד עִם זֹאת לְהַשְׁגִּיחַ שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּצִמְצוּם נָכוֹן!

וְזֶהוּ מַה שֶּׁמְּבָרְכִין אֶת הַתִּינוֹק: "**וְיִפְיֶל נָעגִל אוֹפִין דַּאךְ, אֲזוֹיפִיל מַלְאָכִים אוֹף דֶער וָואךְ**" - 'כְּמִסְפַּר הַמַּסְמְרִים שֶׁיֵּשׁ בְּגַג הַבַּיִת, כֵּן יִהְיוּ מַלְאָכִים שׁוֹמְרִים עַל הַתִּינוֹק'; כִּי הֲרֵי לַגַּג מֻכְרָח שֶׁיִּהְיוּ מַסְמְרִים... אִם אֵין מַסְמְרִים הַתּוֹפְסִים הֵיטֵב אֶת הַגַּג - עֲלוּלָה לָבוֹא רוּחַ קַלָּה, וְהִנֵּה אֵין גַּג... נִמְצָא אִם־כֵּן, שֶׁמְּכָרְחִים אֶת הַמַּסְמְרִים בִּשְׁבִיל שֶׁיִּהְיֶה לָאָדָם אֶת הַגַּג הַקָּדוֹשׁ הַנַּ"ל, שֶׁהוּא מִדַּת הַצִּמְצוּם.

סִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שִׂיחָתוֹ הַמַּפְלָאָה וְאָמַר: אֶת כָּל זֶה מְבָרְכִין עַתָּה לַתִּינוֹק, בַּלַּיְלָה קֹדֶם הַמִּילָה, שֶׁיִּזְכֶּה שֶׁהַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים יְלַוּוּ אוֹתוֹ וְיִשְׁמְרוּ עָלָיו, וְדַיְקָא כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ מַסְמְרִים עַל הַגַּג, כִּי זֶה מוֹרֶה עַל מִדַּת הַצִּמְצוּם, וְזֶה מַה שֶּׁמְּלַמְּדִים אוֹתוֹ וּמְבָרְכִין אוֹתוֹ, שֶׁיִּזְכֶּה לְקַבֵּל וְלִקְנוֹת אֶת הַמִּדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלַיְלֵךְ עִמָּהּ כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם לְשָׁלוֹם, אָמֵן!

* * *

"לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק"
הגיליון הקדוש יו"ל לז"נ הקדושה והטהורה של אבינו רועינו
כ"ק מרן אדמו"ר **מוהרא"ש** זי"ע
לרגל יומא דהילולא קדישא – שבת קודש י"ז שבט
* * *
לכל ענייני הגיליון, ולהשתתפות בזכות הגדולה של הדפסת ספר "דרכי איש" חלק א': s0584563404@gmail.com